

Kirje

17.11.2025

VN/34023/2025

VN/34023/2025-OKM-1

Ammatillisen koulutuksen järjestäjät

Varainhoitovuoden 2026 varsinaisella suoritepäätöksellä myönnettävän harkinnanvaraisen rahoituksen hakeminen

Opetus- ja kulttuuriministeriö vahvistaa joulukuussa tehtävällä varsinaisella suoritepäätöksellä ammatillisen koulutuksen järjestäjille laskennallisen perusrahoituksen perusteena käytettävät suoritteet vuodelle 2026. Laskennallinen perusrahoitus myönnetään toteutuneiden suoritteiden perusteella, eikä sitä tarvitse erikseen hakea. Vuosina 2026–2028 suoritteisiin perustuvassa rahoituksessa huomioidaan rahoitustason muutos edeltävään vuoteen nähden opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain 32 k §:n mukaisesti. Säännöksen mukaan vuodesta 2025 vuoteen 2026 koulutuksen järjestäjän suoritteisiin perustuva laskennallinen rahoitus voi laskea enintään viisi prosenttia suhteutettuna kaikkien koulutuksen järjestäjien rahoituksen muutokseen ja nousta enintään kymmenen prosenttia suhteutettuna kaikkien koulutuksen järjestäjien rahoituksen muutokseen.

Opetus- ja kulttuuriministeriö päättää varsinaisella suoritepäätöksellä myös koulutuksen järjestäjille myönnettävästä harkinnanvaraisesta rahoituksesta. Harkinnanvaraisen rahoituksen saaminen edellyttää koulutuksen järjestäjän hakemusta tai kuulemistä. Tällä kirjeellä ministeriö ohjeistaa koulutuksen järjestäjiä harkinnanvaraisen rahoituksen hakemisessa.

Lisäksi varsinaisella suoritepäätöksellä vahvistetaan yksityisille koulutuksen järjestäjille maksettavien arvonlisäverokorvausten euromäärät.

1. Vuoden 2026 varsinaisella suoritepäätöksellä myönnettävä rahoitus

Suoritepäätöksen valmistelu perustuu hallituksen 22.9.2025 eduskunnalle antaman vuoden 2026 talousarvioesityksen mukaiseen määrärahatasoon. Koulutuksen järjestäjien tulevan varainhoitovuoden rahoitus määräytyy eduskuntaehdolla tehtävän varsinaisen suoritepäätöksen perusteella ja se myönnetään koulutuksen järjestäjille rahoituspäätöksellä, joka tehdään vuoden lopussa sen jälkeen, kun eduskunta on hyväksynyt talousarvion ja asiaan kytkeytyvät lait (HE 143/2025 vp) on vahvistettu.

Talousarvioesityksen mukainen ammatillisen koulutuksen määräraha vuodelle 2026 on yhteensä 2 109 640 000 euroa, josta laskennallisen perusrahoituksen osuus on 2 074 640 000 euroa ja harkinnanvaraisen rahoituksen osuus 35 000 000 euroa. Ministeriö päättää harkinnanvaraisen rahoituksen tarkasta määrästä varsinaisella suoritepäätöksellä.

Varsinaisen suoritepäätöksen perusteella on tarkoitus myöntää lähes koko ammatillisen koulutuksen määräraha vuodelle 2026. Poikkeuksena olisi vain toiminnanohjauksen kokeiluun varattu harkinnanvarainen rahoitus, jonka määrä on talousarvioesityksen mukaan 20 000 000 euroa. Tästä

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Opetus- ja kulttuuriministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 29
00023 Valtioneuvosto

Meritullinkatu 10
Helsinki

0295 16001
+358 295 16001

09 135 9335
+358 9 135 9335

kirjaamo.okm@gov.fi

rahoituksesta päätetään varainhoitovuoden aikana lisäsuoritepäätöksellä ministeriön ja koulutuksen järjestäjien välisten neuvottelujen perusteella.

Toisin kuin aiempina vuosina, määrärahasta ei jätetä osuutta jakamatta korjaus- tai oikaisupäätöksiin varautumista varten. Mikäli vuoden 2026 varsinaista suoritepäätöstä joudutaan myöhemmin korjaamaan tai oikaisemaan siten, että rahoitusta korotetaan, lisärahoitus myönnetään vuoden 2027 varsinaisella suoritepäätöksellä kyseisen vuoden talousarvion määrärahasta.

2. Harkinnanvaraisen rahoituksen myöntämisperusteet

Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (1705/2009) 32 e §:n mukaan varainhoitovuodesta 2026 alkaen harkinnanvaraisena rahoituksena voidaan myöntää:

- 1) eduskunnan päättämät kohdennukset ja lisäykset;
- 2) strategisen kehittämisen rahoitus;
- 3) koulutuksen järjestämiskustannuksiin liittyvistä syistä ja muista välttämättömistä tarpeista aiheutuvat rahoituksen korotukset;
- 4) edellisen varainhoitovuoden korjaukset ja oikaisut.

Vuoden 2026 talousarvioesityksessä ei ole eduskunnan päättämiä kohdennuksia tai lisäyksiä, eikä vuoden 2025 korjausten tai oikaisujen perusteella myönnetä harkinnanvaraista rahoitusta, sillä kyseinen rahoitus on jo myönnetty kuluvan varainhoitovuoden aikana.

Strategisella kehittämisellä tarkoitetaan vuonna 2026 toiminnanohjauksen kokeilun toteutusta, ammattitaitokilpailujen järjestämistä, urheilijoiden ammatillisen koulutuksen tukemista sekä mahdollisesti muuta koulutuksen järjestäjien toimintojen tukemista. Strategisen kehittämisen osuus saa vuoden 2026 talousarvioesityksen mukaan olla enintään 1,5 % ammatillisen koulutuksen määrärahasta. Talousarvioesityksessä tarkoitukseen on arvioitu kohdennettavan 23 500 000 euroa, mikä on 1,1 % ammatillisen koulutuksen määrärahasta.

Opetus- ja kulttuuriministeriö voi myöntää harkinnanvaraista rahoitusta joko hakemuksesta tai omasta aloitteestaan. Varainhoitovuoden 2026 varsinaisella suoritepäätöksellä harkinnanvaraista rahoitusta myönnetään kuitenkin ainoastaan hakemusten perusteella.

Alla on kuvattu tarkemmin harkinnanvaraisen rahoituksen hakukohteet. Aikaisempina vuosina ministeriö on kohdentaanut perusrahoituksen harkinnanvaraista korotusta työpaikkaohjaajien koulutuksen lisäämiseen ja kehittämiseen. Varainhoitovuodesta 2026 lähtien tähän tarkoitukseen ei erikseen myönnetä harkinnanvaraista rahoitusta, ja vastaava määräraha on lisätty koulutuksen järjestäjille myönnettävään laskennalliseen perusrahoitukseen.

Vankilaopetus

Rahoitusmallissa on vuoteen 2025 asti ollut vankilaopetukselle erillinen korotuskerroin. Kerroin on korottanut vankilaopetusta järjestävien koulutuksen järjestäjien profiilikerrointa, jolla tavoitteellisia opiskelijavuosia on painotettu. Laskennallisen perusrahoituksen määräytymisperusteiden yksinkertaistamiseksi vankilaopetuksen korotuskerroin poistuu rahoitusmallista vuodesta 2026 alkaen.

Koulutuksen järjestäjät, joille ministeriö on myöntänyt ammatillisten tutkintojen ja koulutuksen järjestämisluvassa tehtäväksi vankilaopetuksen järjestämisen, voivat hakea harkinnanvaraista korotusta kyseisen koulutuksen järjestämiseen. Ministeriön tarkoituksena on jakaa harkinnanvarainen rahoitus hyödyntäen Koski-tietovarannosta saatavaa tietoa vankilaopetuksen toteutuneesta määrästä. Harkinnanvarainen rahoitus jaettaisiin koulutuksen järjestäjille vuonna 2024 toteutuneiden opiskelijavuosien perusteella siten, että sen määrä vastaisi suuruudeltaan indeksikorotus huomioon ottaen sitä rahoitusta, joka aiemmin on määräytynyt korotuskertoimen perusteella. Käytännössä harkinnanvaraista rahoitusta myönnettäisiin 4209,57 euroa vankilaopetuksen opiskelijavuotta kohden.

Liitteessä 1 esitetään laskelma vankilaopetuksen perusteella myönnettävän harkinnanvaraisen rahoituksen määräytymisestä ministeriön esittämän laskennallisen kriteerin mukaan. Koulutuksen järjestäjä voi hakemuksessaan hyväksyä ministeriön laskelman mukaisen euromäärän tai vaihtoehtoisesti esittää ja perustella oman ehdotuksensa rahoituksen määräksi. Mikäli koulutuksen järjestäjä hyväksyy ministeriön ehdotuksen, hakemusta ei tarvitse erikseen perustella.

Urheilijoiden ammatillisen koulutuksen tukeminen

Urheilijoiden ammatillisen koulutuksen tehtävänä on mahdollistaa urheilijoiden tavoitteellisen harjoittelun, valmennuksen ja ammatillisen koulutuksen yhdistäminen niin, että koulutuksen järjestäjän toimenpiteillä tuetaan urheilijoiden kaksoisuraa eli täysipainoisen valmentautumisen ja opiskelun yhdistämistä. Koulutus on tarkoitettu erityisesti huippu-urheilijoille.

Koulutuksen järjestäjät, joille ministeriö on myöntänyt ammatillisten tutkintojen ja koulutuksen järjestämisluvassa tehtäväksi urheilijoiden ammatillisen koulutuksen järjestämisen, voivat hakea harkinnanvaraista rahoitusta urheilijoiden ammatillisen koulutuksen tukemiseen. Ministeriön tarkoituksena on kohdentaa tarkoitukseen miljoona euroa.

Harkinnanvarainen rahoitus on tarkoitettu jakaa aiempien vuosien tapaan ensisijaisesti laskennallisella kriteerillä sen perusteella, kuinka paljon tehtävän omaavilla koulutuksen järjestäjillä on hakemuksessa ilmoitetun mukaisesti yli 2,5 lajiliittopistettä saaneita opiskelijoita urheilijoiden ammatillisessa koulutuksessa. Harkinnanvaraista rahoitusta voidaan myöntää myös muusta perustellusta syystä. Koulutuksen järjestäjä voi hakemuksessaan hyväksyä ministeriön ehdotuksen tai vaihtoehtoisesti esittää ja perustella oman ehdotuksensa rahoituksen määräksi. Mikäli koulutuksen järjestäjä hyväksyy lajiliittopisteisiin perustuvan laskennallisen kriteerin, hakemusta ei tarvitse erikseen perustella.

Oppivelvollisuuslaissa tarkoitettut matka- ja majoituskorvaukset

Oppivelvollisuuslain 19–21 §:ssä säädetään erityisistä majoitus- ja matkakorvauksista, jotka koulutuksen järjestäjä korvaa oppivelvolliselle, jonka matka kodista lähimpään soveltuvaan oppilaitokseen on yli 100 kilometriä tai päivittäinen koulumatka nopeinta matkustustapaa käyttäen kestää yli kolme tuntia. Nämä kustannukset korvataan koulutuksen järjestäjille harkinnanvaraisena rahoituksena. Rahoitus myönnetään hakemuksesta pääsääntöisesti vuoden 2025 aikana toteutuneiden kustannusten perusteella.

Harkinnanvaraista rahoitusta ei myönnetä muiden oppivelvollisuuden laajentamisesta ja maksuttomasta koulutuksesta aiheutuneiden kustannusten perusteella. Nämä kustannukset katetaan koulutuksen järjestäjän laskennallisella rahoituksella.

Koulutukset, joiden rahoitusta ei voida riittävästi turvata laskennallisella perusrahoituksella

Harkinnanvaraista rahoitusta voidaan myöntää koulutuksiin, joiden rahoitusta ei voida riittävästi turvata laskennallisella perusrahoituksella. Kyseessä on tällöin profiililtaan erikoistunut koulutuksen järjestäjä, jonka toiminnasta merkittävä osa koostuu koulutuksesta, jonka keskimääräiset kustannukset poikkeavat olennaisesti sen laskennallisesta perusrahoituksesta. Harkinnanvaraista rahoitusta ei lähtökohtaisesti myönnetä monialaisille koulutuksen järjestäjille.

Rahoitusta ei myönnetä sillä perusteella, että laskennallisen perusrahoituksen taso alenee varainhoitovuonna 2026 edeltävään vuoteen 2025 nähden rahoitusmallin muutosten tai koulutuksen järjestäjän omien toiminnan painopisteiden muutosten vuoksi.

Koulutuksen järjestäjien yhdistymisen tukeminen

Aiemmin koulutuksen järjestäjien yhdistymisen tukemista varten on myönnetty strategiarahoitusta erillisellä valtionavustuspäätöksellä. Varainhoitovuodesta 2026 alkaen tarkoitukseen myönnetään harkinnanvaraista rahoitusta varsinaisella suoritepäätöksellä.

Harkinnanvaraista rahoitusta voidaan myöntää koulutuksen järjestäjien yhdistymisestä aiheutuvien lisämenojen perusteella. Tällaisia menoja saattavat olla esimerkiksi väliaikaiset henkilöstömenot, tietojärjestelmien yhtenäistämisestä aiheutuvat kustannukset tai konsulttipalveluiden hankinta. Mikäli yhdistymisiin liittyy tila- ja laitejärjestelyjä, ne voidaan huomioida. Harkinnanvaraista rahoitusta ei kuitenkaan myönnetä kokonaan uusien tila- tai laiteinvestointien perusteella. Harkinnanvaraista rahoitusta fuusioiden tukemiseksi voidaan myöntää enintään kahdeksi vuodeksi.

Hakemuksen liitteenä on toimitettava koulutuksen järjestäjän yhdistymisestä päättävän elimen lainvoimainen päätös yhdistymisen toteuttamisesta.

Myönnettävän harkinnanvaraisen rahoituksen suuruus määräytyy suhteessa yhdistyville koulutuksen järjestäjille myönnettävään laskennalliseen perusrahoitukseen huomioiden, onko tarkoitukseen aiemmin myönnetty rahoitusta, fuusion laajuus sekä muut hakemuksessa esitetyt perustelut.

Ammattitaitokilpailujen järjestäminen

Aiemmin ammattitaitokilpailujen järjestämistä varten on myönnetty strategiarahoitusta erillisellä valtionavustuspäätöksellä. Varainhoitovuodesta 2026 alkaen tarkoitukseen myönnetään harkinnanvaraista rahoitusta varsinaisella suoritepäätöksellä. Ministeriön tarkoituksena on kohdentaa tarkoitukseen kaksi miljoonaa euroa.

Harkinnanvaraista rahoitusta voi lähtökohtaisesti saada vuoden 2027 Taitaja-kilpailusta päävastuussa oleva koulutuksen järjestäjä, joka tarvittaessa toteuttaa kilpailut yhteistyössä muiden koulutuksen järjestäjien kanssa verkostohankkeessa.

3. Koulutuksen järjestäjiltä pyydettävät hakemukset

Koulutuksen järjestäjiä pyydetään tarvittaessa toimittamaan hakemus harkinnanvaraisesta rahoituksesta varainhoitovuoden 2026 varsinaisen suoritepäätöksen valmistelua varten. **Hakemusta ei tarvitse jättää, jos koulutuksen järjestäjä ei hae harkinnanvaraista rahoitusta.**

Laskennallinen perusrahoitus määräytyy kokonaisuudessaan toteutuneiden suoritteiden perusteella ilman hakemusta.

Yksityisille ammatillisen koulutuksen järjestäjille maksettavat arvonlisäverokorvaukset myönnetään niin ikään ilman hakemusta. Vuoden 2026 arvonlisäverokorvauksen perusteeksi Opetushallitukselle vahvistetut viimeisimpien tilinpäätösten mukaiset arvonlisäverokulujen määrät on esitetty liitteessä 2. Ministeriö pyytää yksityisiä ammatillisen koulutuksen järjestäjiä tarkistamaan Opetushallitukselle vahvistamansa arvonlisäverokulujen määrän ja ilmoittamaan Opetushallitukselle ja ministeriölle, mikäli määrässä on virhe.

4. Hakemusten toimittaminen ja prosessin aikataulu

Harkinnanvaraisen rahoituksen hakemukset toimitetaan sähköisellä lomakkeella, joka julkaistaan tarkempine ohjeineen ministeriön sivuilla osoitteessa <https://okm.fi/suoritepaatosten-valmistelu>.

Koulutuksen järjestäjän tulee toimittaa sähköisen lomakkeen sisältöä vastaavat tiedot allekirjoitettuna ja päivättyä asiakirjana opetus- ja kulttuuriministeriön kirjaamoon sähköpostitse osoitteeseen kirjaamo.okm@gov.fi. Hakemuksen allekirjoittajalla tulee olla organisaation nimenkirjoitusoikeus.

Koulutuksen järjestäjän tulee toimittaa hakemuksensa opetus- ja kulttuuriministeriöön **viimeistään 5.12.2025**. Ministeriö käsittelee ainoastaan ne hakemukset, jotka on toimitettu määräajassa.

Ministeriö tekee varainhoitovuoden 2026 varsinaisen suoritepäätöksen joulukuun aikana.

Lisätietoja

Opetusneuvos Anne Ekroth (Kymenlaakso, Etelä-Karjala, Etelä-Savo, Pohjois-Savo ja Pohjois-Karjala), puh. 02953 30104, etunimi.sukunimi@gov.fi

Ylitarkastaja Tarja Koskimäki (Uusimaa), puh. 02953 30166, etunimi.sukunimi@gov.fi

Opetusneuvos Jukka Lehtinen (Kanta-Häme, Päijät-Häme, Pirkanmaa, Varsinais-Suomi ja Satakunta), puh. 02953 30183, etunimi.sukunimi@gov.fi

Opetusneuvos Mari Pastila-Eklund (Etelä-Pohjanmaa, Pohjanmaa, Keski-Pohjanmaa ja Keski-Suomi), puh. 02953 30249, etunimi.sukunimi@gov.fi

Opetusneuvos Jari Rajanen (Pohjois-Pohjanmaa, Kainuu ja Lappi), puh. 02953 30268, etunimi.sukunimi@gov.fi

Opetusneuvos Tarja Olenius, puh. 02953 30237, etunimi.sukunimi@gov.fi

Asiantuntija Johannes Peltola, puh. 02953 30292, etunimi.sukunimi@gov.fi

Ylijohtaja

Petri Lempinen

Asiantuntija

Johannes Peltola

Liitteet	Liite 1. Laskelma vankilaopetuksen perusteella myönnettävän harkinnanvaraisen rahoituksen määräytymisestä ministeriön esittämän laskennallisen kriteerin mukaan Liite 2. Yksityisten koulutuksen järjestäjien Opetushallitukselle vahvistamat arvonlisäverokulujen määrät varainhoitovuoden 2026 arvonlisäverokorvauksen perusteeksi
Jakelu	Ammatillisen koulutuksen järjestäjät
Tiedoksi	Akava ry Ammatillisen Aikuiskoulutuksen johtajat ry Ammattiosaamisen kehittämissyhdystys AMKE ry Elinkeinoelämän Keskusliitto EK Elinkeinoelämän Oppilaitokset EOL ry Kirkkohallitus/Kirkon työmarkkinalaitos Kunta- ja hyvinvointialueyönantajat KT Maa- ja Metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry Oikeusministeriö Opetusalan Ammattijärjestö OAJ ry Opetushallitus Saamelaisalueen koulutuskeskus Sivistysala ry Suomen Ammattiin Opiskelevien Liitto - SAKKI ry Suomen Ammattikoulutuksen Johtajat SAJO ry Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry Suomen Kansanopistoyhdistys ry Suomen konservatorioliitto ry Suomen Kuntaliitto ry Suomen Opiskelija-Allianssi - OSKU ry Suomen Oppisopimusosaajat ry Suomen Yrittäjät ry Tilastokeskus Toimihenkilökeskusjärjestö STTK ry Työ- ja elinkeinoministeriö Urheiluopistojen Yhdistys ry Valtiovarainministeriö Aluehallintovirastot Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset Maakuntaliitot

VN/34023/2025-OKM-1

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: